

Množení, výsadba, ošetření porostů

MNOŽENÍ A VÝSADBA

odrůdy lze množit dělením trsů nejlépe v srpnu po odkvětu: po odřezání nesklizených stonků se rostliny nechají poněkud narašit, poté se rozřežou na menší oddělky s třemi až čtyřmi narašenými výhony

(postačí i oddělky s 1-2 výhony, stejně jako předchozí lze i tyto vysazovat přímo na záhony)

dělit lze také v průběhu zimy rostliny držené od listopadu v mrazuprostých prostorách, do dubnové výsadby se pak oddělky dopěstují v 10 cm hrnkách při teplotách do 12°C

některé z odrůd ('Azurfee', 'Rosa Juwel', 'Schöne Blaue') a cenné botanické druhy lze množit výsevem »» k dopěstování tisíce rostlin je třeba necelého gramu osiva

při 18°C-22°C vzchází osivo **na světle** (výsevy lze lehce přesypat vermikulitem) do 4-8 dní, výsevy je lépe chránit před přímým sluncem

po vzejití teploty snížíme k 18°C, čtyři týdny nato lze rostliny přepichovat přímo do 6-8 cm hrnků, teploty lze za snížené zálivky dále snižovat k 12°C-18°C (k 10°C v noci)

Dopěstované rostliny lze pro dvouleté kultury vysazovat v počtu 1100 rostlin pro ar (**0.3 x 0.3 m ve čtyřech řádcích na záhoně**) v dubnu a květnu nebo (z jarních výsevů při instalovaných závlahách) počátkem srpna - nikdy po polovině září, nedostatečně prokořenělé rostliny trpí v zimě mrazy i vlhkem (především nejpěstovanější odrůdy jako jsou 'Foerster Liebling' nebo 'Rosa Juwel' jsou na zimní vlhko velmi citlivé!).

Pro tříleté kultury vysazujeme rostliny v počtu 560 (po 0.3 m v řádcích o rozteči 0.6 m) až 740 rostlin pro ar. Tříleté kultury lze v produktivním stavu udržet jen na dobrých půdách - ještě ve čtvrtém roce výnos stonků roste, rychle ale klesá kvalita produktu.

DALŠÍ OŠETŘOVÁNÍ POROSTŮ

V produkčních letech každoročně rozhození plného hnojiva (8-10 kg na ar) v předjaří. Ihned po sklizni prvního floru, bez ohledu na opozdile nakvétající stonky, se porosty hluboce seřezávají a přihnojí dalšími 4-6 kg plného hnojiva a zálvkou se rostliny pod-nítí k novému růstu; čtyři týdny natose ještě rozhodí 6 kg NPK na ar. Jen hlubokým zpětným řezem docílíme uspokojivého druhého floru v září až říjnu. Vyrůstnější od-růdy, především na výživnějších půdách a ve větrných polohách, budou vděčné za oporu natažením drátu kolem záhonů v druhém a třetím produkčním roce.

Půdy vyhovující turanům jsou humózní a propustné (vhodné jsou písčité půdy pod závlahami), slabě kyselé (pH 6.4-7.0), nezasolené, se zásobním hnojením do 10-12 kg NPK pro ar. Přínosné bývá obohacení půd rašelinou (600 l s 10 kg vápence pro ar).

Výnosy se v prvním roce pohybují při 10-12 kvetoucích stoncích z rostliny, ve druhém při 20-25 stoncích, ve třetím roce poskytnou dobře založené kultury až po třiceti kvetoucích stoncích z rostliny - se 150-200 stonky z m² jde tedy o vysoce výnosnou kulturu, kvetoucí navíc ku konci školního roku. Nedostatkem bránícím většímu rozšíření je rychlé zahnívání listů ve vodě, které musí být proto před expedicí odstraněny. Také řez květů bývá pracovně náročný, zejména za sucha se stonky špatně odřezávají.

KVĚTNÍ TVORBA

Turany jsou kvantitativně dlouhodobní rostliny, květní tvorba je však urychlována rostoucími teplotami a posilována vernalizací (u nekrytých porostů probíhá v zimním období).

Nevernalizované rostliny na krátkém dni nekvetou, na dlouhém dni nakvétá asi 50% rostlin. Po vystavení teplotám 4°C (12 týdnů) rozkvétá 80% rostlin i na krátkém dni, avšak na dlouhém dni kvetou turany už po čtyřtýdenní vernalizaci a s rostoucí dobou chlazení výrazně roste i kvalita produktu.

Po 12-14 týdnech vernalizace nakvétají turany při 20°C na krátkém dni po 7-8 týdnech, na dlouhém po 5-6 týdnech.

PŘIRYCHLOVÁNÍ POROSTŮ

Rostliny lze o šest až osm dní přirychlit nakrytím folií zhruba v polovině března ► folie musí být odstraněna k počátku prodlužovacího růstu stonků, jinak se tyto deformují a paprsky úborů nebývají plně vybarveny. Větratelné foliové tunely lze nad záhony ponechat do stadia viditelných poupat (při výšce stonků asi 0.4 m) ► kvetení mohou přirychlit o 12-16 dní, v teplejších letech nebývá ale kvalita produktu vysoká.

ŘEZ KVĚTENSTVÍ A POSKLIZŇOVÉ OŠETŘENÍ

Stonky jsou vhodné k řezu v době, kdy jsou centrální úbory v květenství zcela a obvodové zpoloviny nakvetlé. Uzavřená poupata s paprsky dosud nevybarvenými se ve vodě nerozvinou a zavadají.

Trvanlivost řezaných kvetoucích stonků ve vodě se pohybuje mezi 10-12 dny, přípravky na bázi STS ji lze zhruba o dva až čtyři dny prodloužit. Přípravky k posílení trvanlivosti je u turanu nutno přesně dávkovat a předem odzkoušet: některé (např. Nelken-Chrysal) jsou pro rostliny toxické.

Stonky musí ihned po řezu do vody v chladných prostorách. Po obnově turgoru je lze krátkodobě přepravovat nasucho.